

Monika Madej, Jan Siuta, Grażyna Wasiak

ZIELEŃ WARSZAWY ŹRÓDŁEM SUROWCA DO PRODUKCJI KOMPOSTU

Część III. Doświadczalne kompostowanie masy roślinnej oraz jakość kompostu

Streszczenie

Artykuł zawiera wyniki doświadczalnego kompostowania roślin trawnikowych i opadłych liści zebranych z 18 powierzchni zieleni warszawskiej uwzględniając ich funkcje i zanieczyszczenie środowiska. Doświadczenie prowadzono w kompostownikach Schäfera o pojemności 240 dm³. W kompostowanych masach roślinnych i kompostach oznaczono zawartości (w s.m.): suchej masy, substancji organicznej, węgla organicznego, azotu, fosforu i potasu oraz metali ciężkich: Cd, Hg, Pb, Zn, Ni, Cr i Cu. W kompostach stwierdzono bardzo dobre wskaźniki podstawowych składników nawozowych oraz małe zawartości metali ciężkich, które są wielokrotnie mniejsze od polskich limitów określonych prawnie dla kompostu w Polsce. Spełniają też wymogi norm Unii Europejskiej.

Słowa kluczowe: zieleń miejska, kompost, substancja organiczna, składniki nawozowe, metale ciężkie.

WARSAW'S URBAN GREEN AREAS AS SOURCE OF RAW MATERIAL FOR COMPOST PRODUCTION

Part III. Experimental composting of the plant matter and quality of compost

Summary

The paper presents results of experimental composting of grass clippings and leaves which were collected from 18 selected places in Warsaw with varying degrees of environmental contamination. The experiments were conducted in special composting boxes (Schäfer) of 240 dm³. In the raw material and composts the content of dry matter, organic matter, TOC, total N P K and heavy metals (Cd, Hg, Pb, Zn, Cr, Cu) were determined. The composts are characterised by high fertilization parameters. Heavy metals content is low, much lower than the acceptable concentration limits defined by Polish regulations. Also the analysed composts meet more restrictive EU regulations.

Key words: urban green areas, compost, organic matter, heavy metals, fertilization parameters.